

УДК 339.172

Галина Машлій

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ БІРЖ В УКРАЇНІ

Halina Mashliy

THE PROBLEMS OF IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE IN THE EXCHANGE ACTIVITY IN UKRAINE

Важливою складовою формування ринку є створення мережі дієво функціонуючих механізмів, серед яких вагома роль належить біржам. За умови ефективної організації їх роботи та створення необхідних зовнішніх передумов діяльність цього елемента ринкової інфраструктури сприятиме економічному зростанню в державі, інтеграції вітчизняної економіки у світове господарство, впровадженню інновацій на товарних, фондових, валютних ринках.

З даних Держстату України видно, що на початок 2015 року в Україні налічувалося разом 555 бірж (без урахування фондових бірж та їх філій, а також тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції). З них на універсальні припадало 18,7%, товарні та товарно-сировинні – 70,5%, агропромислові – 4,3%, інші – 6,5%.

Слід зазначити, що вражаюча кількість бірж дозволяє зробити висновок не про ефективність роботи, а про недоліки в організації біржової діяльності у нашій країні. Далеко не всі із зареєстрованих вітчизняних бірж здійснюють реально свою діяльність, а значна частка діючих відзначається незначною кількістю та сумою вартості укладених угод, наявністю небіржового товару, орієнтацією на укладення угод з реальним товаром, а не укладення строкових угод. Враховуючи це, можна зробити висновок, що вітчизняні біржі потребують невідкладних заходів у напрямку їх реформування на основі використання інноваційних підходів.

Проте при цьому слід враховувати, що здатність та ефективність впровадження інновацій може відрізнитись для різних товарних бірж. На нашу думку, здатність біржі до впровадження інноваційних підходів в організації її діяльності можна залежить від таких основних факторів: законодавчо-нормативна база біржової діяльності; загальноекономічні умови біржової діяльності; мотивованість та здатність керівних органів управління та апарату службовців до впровадження інновацій, наявність необхідних інформаційних та фінансових ресурсів біржі; особливості побудови організаційної структури біржі; ступінь інтегрованості бірж в єдину мережу та побудови міжбіржових зв'язків тощо.

Впровадження інноваційних рішень в механізмі біржової діяльності бірж можливе лише за умови їх відповідності законодавчо-нормативній базі функціонування біржового ринку, визначеній державою, та внутрішньбіржовим вимогам, зафіксованих, зокрема, у Статуті біржі та Правилах біржової торгівлі. Звідси випливає, що невід'ємною умовою реформування бірж на основі інноваційних підходів є вдосконалення правового поля та врахування світового досвіду регулювання біржового ринку. Важливим є надання підтримки розвитку бірж шляхом реалізації спеціальних державних програм, зростання правової захищеності учасників біржової торгівлі від можливих маніпуляцій та невиконання умов біржових договорів, вдосконалення видів та технології укладення угод.